

Lennujaama - Ülemiste piirkonna linnaehituslik visioon

Euroopa väljak moodustab tugeva linnaruumi telje, mis ühendab kahte tõmbepunkti, lennujaama ja Rail Baltica raudteetermini, kõige lühemal ja sirgjoonelisel moel, mis suuremate inimhulkade puhul on mõistlik lahendus. Euroopa väljaku laiuseks on võetud 1,5 väljaku servas oleva hoone kõrgust, mis annab väljakule hea linliku proportsiooni suhteliselt kõrgete majade vahel. Väljaku pikkus on lennujaamast Suur-Sõjamäe tänavani ca 450m. Väljak on sujuva kaldega, ilma astmete ja pandusteta. Rail Baltica jalakäijate tunneli otsas on väljaku kõrgusmärk 42.70 m ja lennujaama ees liiklustasapinnal 44.85 m, tõus 2,15 m. Väljaku keskosas on tänavapind samal kõrgusel kui Ülemiste linnakus 44.00 m - 44.50 m. Euroopa väljakul võib tulevikus liikuda päevas kuni 20-30 tuhat inimest.

Väljaku tänavaelu pingestamiseks on väljaku keskosasse ette nähtud kuni 2 korrusega kõrgtehnoloogilises klaaskonstruksioonis 300m pikkune multikommunikatiivne linnavorm, mille üheks mõtteks on kahekordistada aktiivse tänavafondi pinda väljaku pikkuses ja organiseerida rahvahulkade liikumist lennujaama ja Rail Baltica terminalide vahel. Kahe paralleelse äri- ja söögitänavaga olemasolu sunnib tegema valikuid, kas minna paremalt või vasakult või uudishimu ajal läbida ala hoopis kaks korda, et teada saada, mis toimub teisel pool. Linnavorm lõpeb enne Rail Baltica tunnelisse minemist ja lennujaama terminali sisenemist, kuhu moodustuvad kogu väljaku laiuses kaks platsi.

Keskse linnavormi oluline komponent on selle keskosa läbiv liikuv kõnnitee, ehk travellaator, mis aitab reisijatel jõuda kiiremini ja kergema vaevaga ühest terminalist teise. Liikuv kõnnitee on töös 24/7, on ilma värvateta avaliku tänavaruumi osa, mille ca 300m pikkune käigutee on katkestatud kolmest kohast ca 60 meetristeks lõikudeks. Katkestuste mõte on, et kõnniteele saaks peale minna ja maha tulla ka väljaku vahepealses osas. Visiooni koostamisel kaaluti ka eraldiseisvat kiirühenduse lahendust terminalide vahel, kuid asjaolud, et sel juhul ei saa külastaja osaleda tänavaelus ja tervislikum on viibida välisõhus pärast pikka lendu, sundisid loobuma isoleeritud süstiku mõttest. Liikuvuse tagamiseks liikumisraskustega inimestele on väljaku ühele suunale ette nähtud kergliiklustee, kus saavad liigelda väikese kiirusega terminalide vahelised elektririkšad.

Keskne linnavorm võiks sisaldada eelkõige Euroopa erinevate maade tänav- ja toidukultuuri eri tahke mitmete kunstigaleriide vahel. Kindlasti peab esindatus olema informaalne, vabalt kujunenud ettevõtete kooslus, mis loob mitmekesisust ja pakub elanikele ja külalisele avastamisrõõmu. Nimetaks selle koha Euroopale nime andnud mütoloogilise naistegelase järgi Europe. Europe on visioonis kirjeldatud kujul toimiv perspektiiviga 2035. Aastaks 2050 on see aga ümber restructureeritud Tallinn-Helsingi raudteetermiiniks, koos eskalaatoritega maa-alustele raudteejaama perroonidele.